

Visitatie lidscholen Nederlandse Dalton Vereniging

V i s i t a t i e v e r s l a g

Zie handleiding visitatie lidscholen
(Gebaseerd op Toetsingskader Erkenning Daltoninstellingen)

Naam school	Daltonbasisschool Waterland
Adres	Eendenplein 1
Postcode en plaats	2492NZ Den Haag
E-mailadres school	directie@obswaterland.nl
Directeur	Sylvia van Straaten
Adjunct-directeur	Debby Sopacua
Daltoncoördinator	
Aantal groepen/ klassen	16
Aantal leerlingen	425 (peildatum 1-10-2015)
Populatie (PO)/ schoolsoort (VO)	Vinexwijk; populatie is bijzonder divers
Aantal leraren	29 inclusief directie, ib, vakleerkracht bewegingsonderwijs en 1 tijdelijke medewerker)
In bezit van Daltoncertificaat	28
Bezig met Daltoncursus	-
Nevenvestigingen	nee
Stand van zaken inspectie	Basisarrangement (23 januari 2012)
Visitatieteam	
Voorzitter	
Lid	
Datum visitatie	14 - 04 - 2016
Soort visitatie	1 ^e licentieaanvraag
	2e licentieaanvraag
	X licentieverlenging
	versnelde visitatie licentieverlenging
	Visitatie na bezwaarprocedure

Commissies visitatie PO en VO
Nederlandse Dalton Vereniging
Bezuidenhoutseweg 251-253
2594 AM Den Haag
Tel. 070 - 331 52 81
bestuursbureau@dalton.nl

0. Realisering aanbevelingen vorige visitatie

niet van toepassing bij 1^e licentieaanvraag

aanbeveling 1.

- 1a. Ontwikkel in je houding als leerkracht een stap van leerkrachtgestuurd naar 'gedeelde sturing', waarbij de leerling mag/kan aangeven, waar zijn/haar vragen liggen in hun leerproces.
- 1b. (In samenhang met 1a.)
Ontkoppel de instructiemomenten en –voor zover relevant– met het zelfstandig verwerken.
Laat de leerlingen hun eigen planning maken.

evaluatie school

1a. en 1b.

De inzet van eigen werk, het stellen van doelen en de reflectie op de weekplanning voor de groepen 3 tot met 8 heeft ertoe geleid dat leerkrachten samen met de leerlingen maatwerk kunnen creëren voor wat betreft de taakhoud. De leerkrachten geven daarnaast gedifferentieerde instructie. In de middenbouw, maar met name in de bovenbouw stellen zij de leerlingen steeds beter in staat om zelf keuzes te maken om een instructie wel of niet te volgen. Aan de hand van reflectie met de leerlingen op het gemaakte werk komt de leerkracht er achter waar de belemmeringen liggen en kunnen zij hun sturing en begeleiding aanpassen. Het is nog lastig om een goede doorgaande lijn te vinden in het wel of niet laten volgen van instructies.

bevindingen visitatieteam

Het visitatieteam heeft gezien dat er in elke groep posters hangen met doelen per blok. Daarnaast is er in de meeste klassen een overzicht aanwezig van ik doelen. Het keuzewerk is in alle klassen verzameld in een herkenbare kast. Er wordt 3 weken aan gewerkt en het is voor de leerlingen altijd een verrassing wat er in zit. Elke leerling moet minimaal 2 keer per week aan een keuzetaak werken. De inhoud van deze taken wordt bepaald door de leerkracht. Eigen werk en daarbij mogelijkheden om te differentiëren zijn nog niet goed zichtbaar geworden in de taakbrieven of op andere manieren.. Er wordt wel in groepen gedifferentieerd. Als het eigen werk aanwezig is wordt de inhoud bepaald door de leerkracht.

De leerlingen mogen zelf kiezen met welk werk ze beginnen en in mb/bb op welke dag en op welk moment. In de bovenbouw mogen kinderen kiezen of ze al dan niet aan de instructietafel gaan zitten. De leerlingen mogen zelfstandig aan hun taken werken bij de inloop en gedurende de dag. De leerlingen mogen zelfstandig nakijken. Reflecteren op het werk gebeurt wisselend met de hele groep of individueel. In de gesprekken met de leerlingen werd duidelijk dat er wisselend omgegaan wordt met de inhoud van de reflectiegesprekken. De leerlingen weten heel goed waar hun vragen liggen in hun leerproces, wat ze wel of niet kunnen en hoe het leren of hun taken moeten worden aangepast zodat ze beter gaan leren en er meer plezier aan kunnen beleven. Ze staan te popelen om hier zelf invulling aan te gaan geven.

aanbeveling 2.

Kinderen mogen vaak met elkaar samenwerken. Leer de kinderen verschillende vormen aan om de kwaliteit van het samenwerken te verbeteren. Laat deze toepassen in het zelfstandig werken en tijdens instructie.

evaluatie school

Op het planbord of de weekplanning van de leerlingen zijn elke week taken te vinden die de leerlingen met een maatje uit moeten voeren. Naast het bespreken in de klas van wat een goede samenwerking inhoudt, hebben wij het samenwerken van leerlingen de afgelopen jaren verder ontwikkeld door de inzet van coöperatieve werkvormen. De werkvormen worden wekelijks in de groepen ingezet. Bij het aanleren van de werkvormen heeft de nadruk gelegen op de manier waarop leerlingen met elkaar omgaan. De leerlingen voelen zich steeds vrijer om te reageren en je merkt dat met name in de bovenbouw, leerlingen al steeds meer zelf een werkvorm inzetten tijdens het samenwerken.

Het samenwerken tussen groepen is met de komst van de maatjesgroepen geïntensiveerd en verbeterd. De leerlingen vinden activiteiten met hun maatjesklas leuk en leren hiermee verder te kijken dan de grenzen van hun eigen groep en samen te werken met oudere of jongere leerlingen. Daarnaast zetten veel groepen tutorleren in.

bevindingen visitatieteam

Het visitatieteam heeft gezien dat er op de taakbrieven taken staan aangegeven die de leerlingen met een maatje moeten maken. Naast deze verplichte taken, zijn de leerlingen bij andere taken vrij om te bepalen met wie, wanneer en waar ze willen samenwerken.

We hebben kunnen zien dat er ontwikkelingen zijn op het gebied van coöperatieve werkvormen. Het lijkt er wel op dat er niet in elke groep regelmatig mee gewerkt wordt, zo blijkt uit gesprekken met leerlingen.

Het werken met maatjesgroepen is een leuke manier om groepsoverstijgend het samenwerken te bevorderen.

We hebben ook het tutorleren kunnen observeren.

In werkplekken buiten de lokalen, waren de leerlingen goed aan het samenwerken en de leerlingen waren bekend met de afspraken rondom samenwerken.

aanbeveling 3.

Stel de leerkrachten in de gelegenheid elkaar te consulteren.

evaluatie school

De afgelopen jaren hebben de leerkracht elk jaar de gelegenheid gekregen om via collegiale consultatie kritisch naar zichzelf te laten kijken en te leren van de dingen die bij een ander in de klas te zien zijn. In eerste instantie had dit een verplicht karakter. Dat vonden wij niet goed in de daltonvisie passen. Wij hebben de verplichting losgelaten en hebben het team gefaciliteerd in momenten waarop zij bij collega's een kijkje konden nemen. Nog te weinig collega's maken daar gebruik van. Dit jaar zal nogmaals vooraf met het team het doel van collegiale visitatie besproken worden. Ook zullen de parels van elke leerkracht uitgewisseld worden zodat de leerkrachten een bewuste keuze voor een groep/leerkracht kunnen maken. Op studiedagen en ook tijdens team- en bouwvergaderingen worden dalton-ervaringen uitgewisseld en leren de leerkrachten van elkaar. In de functionerings-gesprekken is dalton een vast gesprekspunt.

bevindingen visitatieteam

Visitatieteam sluit aan bij evaluatie school. School heeft duidelijke visie en plan om collegiale consultaties in de toekomst vaker te laten plaatsvinden. We vertrouwen erop dat het hen met hun visie en plan gaat lukken.

Tip n.a.v. de vorige visitatie

Een leerlingenraad instellen?

evaluatie school

Tijdens de vorige visitatie kregen wij als tip mee dat het een meerwaarde voor de school zou zijn als er een leerlingenraad opgezet zou worden. Wij zijn hier met de daltonwerkgroep en het team over gaan nadenken. Gezien het enthousiasme van iedereen zijn wij in het schooljaar 2011-2012 onderzoek gaan doen naar de werking van een leerlingenraad op andere scholen en hebben wij een plan gemaakt. In het schooljaar 2012-2013 is de eerste leerlingenraad geïnstalleerd.

bevindingen visitatieteam

Visitatieteam heeft geconstateerd dat de school inmiddels een zeer enthousiaste leerlingenraad heeft. Zij geven aan 1 x per maand te vergaderen, zonder voorzitter maar wel met eigen secretaris die het verslag maakt. Er wordt volgens de leerlingen naar hen geluisterd.

1. Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen

Indicatoren op leerlingniveau

1.1	De leerling neemt verantwoordelijkheid voor de verwerking van zijn taak.
1.2	De leerling legt waar nodig verantwoording af aan zijn leraren, zijn medeleerlingen en zijn ouders over de verwerking van zijn taak.
1.3	De leerling is actief betrokken bij zijn eigen (leer)werk.
1.4	De leerling draagt zorg voor zijn leeromgeving.

evaluatie school

De afgelopen 5 jaar is hier een ontwikkeling in geweest. De verantwoording is toegelaten doordat de leerlingen door reflectie op de weekplanning, zich meer bewust zijn geworden van het hoe en waarom van de taak die zij moeten maken. Doordat we werken met doelen hebben zij meer inzicht in wat er van hen verwacht wordt en zijn gewend dit in gesprekken met de leerkracht of met hun maatje terug te koppelen. Daarnaast zijn in de groepen 6 tot en met 8 de reflectiegesprekken ingevoerd. Twee keer per jaar hebben de leerlingen met de leerkracht een reflectiegesprek. Zij reflecteren op hun resultaten en bepalen zij wat zij nodig hebben om hun resultaten te verbeteren. De besprekpunten worden vastgelegd en in het portfolio van de leerling bewaard. Doordat ze zelf goed nadenken over het eigen werk dat zij op de weekplanning inzetten en ze weten waarom ze iets doen, werken ze steeds meer vanuit een intrinsieke motivatie aan hun taken.

Door de introductie van Positive Behaviour Support (PBS) hebben we met elkaar de stap gezet om de zorg voor de leeromgeving met elkaar te verbeteren. Leerlingen weten wat er op elke werkplek die ze kiezen van hen wordt verwacht.

De leerlingen van de leerlingenraad zetten zich schoolbreed in voor het verbeteren van de schoolomgeving. Inmiddels is de leerlingenraad een begrip in de school geworden. We vinden het mooi om te zien hoe leerlingen aan de slag gaan met ideeën en hoe ze hun school presenteren aan (nieuwe) ouders.

bevindingen visitatieteam

In de gehele school zijn leerlingen betrokken bij hun taken. De klassen zijn overzichtelijk ingericht en de inhoud van het onderwijs en de materialen zijn zo goed georganiseerd dat kinderen in de gehele school weten waar ze wat kunnen vinden. Doordat er gewerkt wordt met herkenbaarheid (bv dezelfde keuzekasten in alle groepen, doelenposters enz) en duidelijke afspraken is er een goede doorgaande lijn en kan elke leerkracht doorgaan op hetgeen is opgebouwd in de vorige groep. Dit is zichtbaar in de zelfstandigheid bij alle leerlingen in alle groepen. Leerlingen mogen zelfstandig nakijken en reflecteren gebeurt meerdere keren per jaar. De leerlingen geven zelf aan dat er meer gedifferentieerd mag worden. De leerlingen in alle bouwen stellen zichzelf vragen over hun eigen werk en proberen te komen tot oplossingen. Als ze er zelfstandig niet uitkomen vragen ze dit aan een andere leerling of de leerkracht. Het begrip eigen werk is voor de meeste leerlingen niet helder.

De meeste leerlingen moeten eerst hun taken af hebben voor ze aan hun keuzetaken mogen. Ze zijn er klaar voor om meer inbreng te krijgen in de inhoud van hun taken, de werkwijze en het zelfstandig inplannen.

De leerlingen krijgen de taakbrief aan het einde van de week mee naar huis. Ouders geven aan dat dit regelmatig aanleiding vormt voor een gesprekje met hun kind over zijn/haar werk.

De leerlingenraad speelt een belangrijke rol in het zorgdragen voor de omgeving. Dit gaat van papierbakken legen tot niet fietsen op het schoolplan of het aanschaffen van speelmateriaal. De leerlingen hebben een duidelijke inbreng in de inhoud en het uitvoeren van de ideeën.

Indicatoren op leraarniveau

1.5	De leraar kan loslaten en schenkt vertrouwen aan zijn leerlingen. Hij biedt hiervoor een kader waarbinnen de leerlingen hun eigen leerproces kunnen vormgeven.
1.6	De leraar houdt rekening met verschillen en creëert maatwerk dat zichtbaar is in de taakinhoud.
1.7	De leraar begeleidt zijn leerlingen en geeft waar nodig sturing, op zo'n manier dat de leerlingen zich vaardigheden eigen kunnen maken om de leerdoelen te behalen en de taak te kunnen volbrengen.

evaluatie school

De inzet van eigen werk, het stellen van doelen en de reflectie op de weekplanning voor de groepen 3 tot met 8 heeft ertoe geleid dat leerkrachten samen met de leerlingen maatwerk kunnen creëren voor wat betreft de taakinhoud. De leerkrachten geven daarnaast gedifferentieerde instructie. In de middenbouw, maar met name in de bovenbouw stellen zij de leerlingen steeds beter in staat om zelf keuzes te maken om een instructie wel of niet te volgen. Aan de hand van reflectie met de leerlingen op het gemaakte werk komt de leerkracht er achter waar de belemmeringen liggen en kunnen zij hun sturing en begeleiding aanpassen. Het is nog lastig om een goede doorgaande lijn te vinden in het wel of niet laten volgen van instructies. De meningen in het team zijn hierover verdeeld. In het schooljaar 2016-2017 gaan we hier met het team aan werken.

bevindingen visitatieteam

De doelen zijn in alle groepen helder. De leerlingen weten wat ze moeten doen, krijgen over het algemeen in een groepje gedifferentieerde instructies en mogen zelfstandig het werk nakijken en bepalen wanneer ze een taak maken. Ze zijn er klaar voor om van de leerkracht het vertrouwen te krijgen om de volgende stap te mogen zetten namelijk : plannen vooraf van het werk, inbreng hebben in de inhoud van de taak en de wijze waarop de taak ingevuld wordt. De leerkrachten mogen er op gaan vertrouwen dat dit gaat lukken, want de basis is gelegd.

Indicatoren op schoolniveau

1.8	Op de school heerst een cultuur van vertrouwen.
1.9	Leraren en overige medewerkers kunnen omgaan met verantwoordelijkheid en het aangeven van grenzen.
1.10	Leraren en overige medewerkers komen de afspraken na.
1.11	De brede algemene vorming van leerlingen is richtinggevend.
1.12	Het onderwijs wordt gegeven in een lerende organisatie waar leerlingen en leerkrachten zich kunnen ontwikkelen naar hun mogelijkheden.

evaluatie school

Dalton richt zich al op een brede algemene vorming van kinderen. De brede algemene vorming van de leerlingen kan echter nog verbeterd worden. Doordat we de komende jaren meer gaan werken aan de ontwikkeling van de 21^e eeuwse vaardigheden, meer projectmatig gaan werken en inzetten op dieper leren zal de brede algemene vorming van kinderen uitgebreid worden.

De 21-eeuwse vaardigheden waar wij ons op richten zijn:

- Samenwerken
- Communicatie
- Burgerschap
- Creatief denken
- Kritisch denken
- Persoonlijkheidsontwikkeling

Bovenstaande vaardigheden sluiten wat ons betreft mooi aan bij de dalton-kernwaarden.

bevindingen visitatieteam

In de school heerst een sfeer van vertrouwen. Resultaten worden met elkaar besproken en de leerkrachten bevragen elkaar en geven tips en tops. De school neemt deel aan het project deep learning samen met collegascholen. Hier wordt geleerd van en met elkaar.

Er wordt het team mogelijkheden geboden om zichzelf te ontwikkelen en in teamvergaderingen wordt er dmv kaartjes verbindingen gelegd met de Dalton-kernwaarden.

De afspraken in de school zijn over het algemeen helder en er zijn duidelijke grenzen wat kan en niet kan. Er is ruimte voor verschillen in mening, voor discussie en verandering van aanpak. Er wordt onderling steeds beter gecommuniceerd. Naar ouders toe is het belangrijk in de gaten te houden of hetgeen gecommuniceerd wordt ook echt aankomt. In de gehele school zijn er nog wel verschillen in het omgaan en de uitvoering van de afspraken. Dit vraagt nog afstemming en borging. Er is een breed aanbod voor de ontwikkeling van de kinderen. Ook hier geldt dat de leerlingen heel goed weten wat ze willen leren, met welk materiaal ze dat vorm willen geven en wanneer ze daar in hun weekplanning tijd aan willen besteden. Belangrijk is nu dat ze die ruimte gaan krijgen.

2. Zelfstandigheid

Indicatoren op leerlingniveau

2.1	De leerling neemt zelf initiatieven om zijn leerdoelen te bereiken.
2.2	De leerling vraagt hulp van anderen en helpt anderen als zij hem/ haar om hulp vragen.
2.3	De leerling bepaalt mede hoe (werkvorm, tempo, plaats, tijd) hij/zij werkt aan de gestelde doelen.
2.4	De leerling kan omgaan met uitgestelde aandacht.
2.5	De leerling krijgt de gelegenheid het gemaakte werk zelfstandig na te kijken.

evaluatie school

De leerlingen waren gewend aan uitgestelde aandacht in de vorm van kikkertijd. Zij weten wat er van hen verwacht wordt en bij wie ze voor hun vragen terecht kunnen. Om de zelfstandigheid te vergroten en de leerlingen bewuster keuzes te laten maken en om te leren gaan met uitgestelde aandacht, zijn we in de groepen 2 tot en met 8 gaan werken met leerlingblokjes. Vanuit de onderbouw wordt aangegeven dat er twijfel is of het leerlingblokje de ontwikkeling van de zelfstandigheid bij kleuters vergroot. Dit wordt in de tweede helft van dit schooljaar onderzocht. Afhankelijk van de uitkomst daarvan wordt bekeken of het leerlingblokje in de onderbouw ingezet blijft worden.

Er is voor leerlingen duidelijk welk werk op de weekplanning zij zelf na kunnen kijken. De leerlingen weten waar ze de materialen kunnen vinden om dit goed te doen.

bevindingen visitatieteam

Op basisschool Waterland zijn de leerlingen zeer zeker zelfstandig. De leerlingen in de onderbouw weten heel goed wat er van hen verwacht wordt, kunnen heel goed uitleggen hoe het planbord (parel om trots op te zijn) werkt. Het viel het visitatieteam op dat met name in de onderbouw de uitgestelde aandacht (kikkertijd) niet zo frequent werd ingezet als in de midden en bovenbouw. Met het frequenter inzetten van de kikkertijd in de onderbouw zal de rode lijn weer door de hele school te zien zijn.

Indicatoren op leraarniveau

2.6	De leraar creëert de randvoorwaarden (taakgerichte werksfeer, organisatie, opdrachten/taken, materialen) die de leerlingen in staat stellen zelfstandig te kunnen werken, zodat zij in hun eigen tempo en op hun eigen wijze kunnen leren.
2.7	De leraar stimuleert leerlingen initiatieven te nemen en te tonen.
2.8	De leraar biedt ruim tijd aan leerlingen om zelfstandig te kunnen werken.
2.9	De leraar creëert voor de leerlingen de ruimte om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen.

evaluatie school

De papieren weekplanning die we tot het schooljaar 2014-2015 gebruikten bleek niet goed te passen bij het ontwikkelingsniveau van de kleuters. De daltonwerkgroep is samen met de leerkrachten van de onderbouw op zoek gegaan naar een beter alternatief voor de kleuters. Dit heeft geleid tot de ontwikkeling van een planbord. De leerkrachten hebben met elkaar de indeling van het planbord en de werkwijze met het planbord bepaald. Om de overgang van leerlingen van groep 2 naar groep 3 voor de leerlingen minder groot te laten zijn, zijn we dit schooljaar gestart met de ontwikkeling van een planbord voor de groepen 3. De leerkrachten van groep 3 zijn nauw betrokken bij de ontwikkeling van dit planbord. In het schooljaar 2016-2017 gaan de groepen 3 met het planbord werken.

De leerkracht houdt er bij de samenstelling van de taken op het planbord of de taken op de weekplanning rekening mee dat er voldoende ruimte voor de leerlingen is om zelfstandig te kunnen werken. De leerkracht plant in het weekrooster voldoende ruimte in om de leerlingen zelfstandig te laten werken. De instructie van de leerkracht is afgestemd op niveaugroepen en erop gericht dat leerlingen van elkaar leren en zo snel mogelijk zelfstandig aan het werk kunnen.

Ons keuzewerk is te vinden in de keuzekasten. Na de introductie van de keuzekasten bleek dat niet alle leerkrachten de keuzekast als prettig ervaren. Als kinderen met materialen uit de keuzekast aan het werk waren, werkte dit regelmatig verstorend. Met het team zijn we gaan kijken hoe het beter kon. Dit heeft geleid tot een betere selectie van het materiaal in de keuzekast en het meer bespreken van het materiaal in de keuzekast. Het goed inzetten van de keuzekast blijft een onderwerp van gesprek. Twee keer per jaar bekijken de leerkrachten met elkaar de inhoud van de keuzekasten en stellen zij deze bij.

De keuzekasten bleken voor de kleuters niet goed te werken. Dit schooljaar worden de keuzekasten bij de kleuters vervangen door keuzehoeken. Wij verwachten dat dit beter aansluit bij het ontwikkelingsniveau van kleuters. Aan het eind van het schooljaar wordt de inzet van de keuzehoeken geëvalueerd.

bevindingen visitatieteam

Een goede samenwerking tussen de daltonwerkgroep en de leerkrachten van de onderbouw heeft geleid tot een nieuw planbord. Het visitatieteam heeft gezien dat deze parel in de groepen 1 en 2 goed werkt. Het zal de overgang naar groep 3 kleiner maken. Succes met de ontwikkeling van het nieuwe bord voor groep 3.

Indicatoren op schoolniveau

2.10	De school creëert voor de leraren en overige medewerkers de ruimte om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen.
2.11	De school stimuleert leraren en overige medewerkers initiatieven te nemen en te tonen.

evaluatie school

De directeur heeft de opleiding tot daltondirecteur gevolgd. Dit heeft gevolgen gehad voor de dagelijkse manier van leidinggeven.

De schooldirectie heeft meer oog voor de talenten van leerkrachten. Een en ander blijkt uit de invulling van de normjaartaak. Voorheen bepaalde de directie wie welke taak te doen kreeg. Twee jaar geleden is dat losgelaten en kunnen alle leerkrachten zich inschrijven voor de taken en werkgroepen die zij leuk vinden om te doen en waar zij hun talent in kwijt kunnen of kunnen ontwikkelen. ICT-vaardigheden zijn de afgelopen jaren steeds belangrijker geworden. De leerkrachten die er goed in zijn, helpen de collega's die er minder goed in zijn. Daarnaast wordt er gedifferentieerde scholing aangeboden op ICT-gebied en kunnen leerkrachten kiezen welk onderdeel ze verder willen ontwikkelen.

De gesprekken van de gesprekkencyclus zijn minder sturend. De leerkrachten geven nu vooraf aan waar zij al goed in zijn en wat zij verder willen ontwikkelen. Dit doen zij met de ontwikkeling van de daltonkernwaarden en met de competenties waaraan zij moeten voldoen.

Halverwege het schooljaar 2014-2015 zijn wij een partnerschap aangegaan met New Pedagogies for deep learning. Binnen dit partnerschap zijn wij met Nederlandse en buitenlandse scholen aan het kijken hoe we de talenten van kinderen beter zichtbaar kunnen maken, kinderen dieper kunnen laten leren en de 21e eeuwse vaardigheden kunnen ontwikkelen. Een project dat wat ons betreft heel goed aansluit bij de daltonvisie. Dit doet ook een beroep op de leerkrachtvaardigheden. Leerkrachten zullen hun onderwijs meer in moeten gaan richten aan de hand van leerlijnen en hun begeleiding nog meer van sturend naar coachend moeten laten gaan. Daarnaast geeft het leerkrachten de mogelijkheid om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen. De integratie van NPDL in onze daltonvisie is een ontwikkelpunt voor de komende jaren.

bevindingen visitatieteam

Visitatieteam sluit zich bij bovenstaande aan. In de school is duidelijk te zien dat men bezig is met de talenten van de leerkrachten. Fantastisch dat een collega wiskunde geeft in een andere groep. In de gesprekscyclus met directie wordt ook over talentontwikkeling gesproken. Een datamuur (vraag en aanbod) in de teamkamer moet hier verder aan bij dragen.

3. Samenwerking

Indicatoren op leerlingniveau

3.1	De leerling benut de gegeven tijd en gelegenheid om te oefenen en zich te bekwamen in samenwerkingsvaardigheden.
3.2	De leerling werkt op respectvolle wijze samen met leraar en medeleerlingen.

evaluatie school

Op het planbord of de weekplanning van de leerlingen zijn elke week taken te vinden die de leerlingen met een maatje uit moeten voeren. Naast het bespreken in de klas van wat een goede samenwerking inhoudt, hebben wij het samenwerken van leerlingen de afgelopen jaren verder ontwikkeld door de inzet van coöperatieve werkvormen. De werkvormen worden wekelijks in de groepen ingezet. Bij het aanleren van de werkvormen heeft de nadruk gelegen op de manier waarop leerlingen met elkaar omgaan. De leerlingen voelen zich steeds vrijer om te reageren en je merkt dat met name in de bovenbouw, leerlingen al steeds meer zelf een werkvorm inzetten tijdens het samenwerken.

Het samenwerken tussen groepen is met de komst van de maatjesgroepen geïntensiveerd en verbeterd. De leerlingen vinden activiteiten met hun maatjesklas leuk en leren hiermee verder te kijken dan de grenzen van hun eigen groep en samen te werken met oudere of jongere leerlingen.

De verbetering van het samenwerken in de openbare ruimtes van de school is een ontwikkelingspunt. PBS zal naar onze verwachtingen resulteren in een veiliger klimaat binnen de school. Het samenwerken kan daardoor zeker verbeteren.

Daarnaast zal er aandacht besteed gaan worden aan wat goede samenwerking in de openbare ruimtes inhoudt en zal er in de groepen meer gereflecteerd kunnen worden op het werken buiten de groep.

bevindingen visitatieteam

Wat betreft het werken met coöperatieve werkvormen. Uit gesprekken met leerlingen is gebleken, dat dit wisselend is; in sommige groepen wordt daar nauwelijks mee gewerkt en andere groepen werken de laatste tijd meer daarmee.

In een aantal groepen was een afbeelding zichtbaar van de werkvorm waarmee gewerkt werd.

We hebben kunnen zien dat er gewerkt werd met tutor-lezen (leerlingen van groep 8 met leerlingen van groep 4) en tevens tutor-leren in groep 7. Verder hebben we kunnen zien dat de gangen en het stiltelokaal goed benut werden voor het samenwerken door leerlingen.

In elke ruimte hangen de afspraken van samenwerken aan de muur en in elke klas waren de smileys aanwezig, zodat leerlingen zichtbaar kunnen maken wanneer ze op de gang werken.

Alle leerlingen, die we gesproken hebben, kunnen duidelijk uitleg geven over het werken met een maatje, wat betreft de weektaak.

De leerlingen werken met alle leerlingen uit hun klas samen; iedere week hebben ze een ander maatje. Dit deelt de leerkracht in en dit is het maatje dat op de taak staat.

Buiten dit, mogen de leerlingen vaak zelf kiezen met wie ze willen samenwerken.

Op de weektaak wordt gereflecteerd op het samenwerken met een maatje. Dit kan nog verder verdiept worden.

Het werken met maatjesklassen is een prima manier om groepsoverstijgend samenwerken/samen leren vorm te geven.

Indicatoren op leraarniveau

3.3	De leraar werkt op respectvolle wijze samen met collega's en leerlingen.
3.4	De leraar geeft samen met collega's vorm aan de taak of leertaken, zoals deze in de school zijn afgesproken.
3.5	De leraar kan verschillende vormen en niveaus van samenwerken toepassen.
3.6	De leraar schept een pedagogisch veilig klimaat voor samenwerking met de leerlingen en tussen de leerlingen onderling.

evaluatie school

Om het samenwerken tussen de collega's verder te verbeteren en ze te laten ervaren wat de meerwaarde van het werken met coöperatieve werkvormen is, worden er in teamvergaderingen en tijdens studiedagen ook regelmatig coöperatieve werkvormen ingezet.

Het werken met coöperatieve werkvormen draagt er toe bij dat de samenwerking veiliger verloopt. Ook de invoering van PBS helpt daarbij. Het uitspreken van gedragsverwachtingen tussen leerlingen onderling en tussen leerkracht en leerlingen zal naar onze mening bijdragen aan een nog veiliger pedagogisch klimaat en het samenwerken tussen kinderen zonder inzet van coöperatieve werkvormen ook verder verbeteren.

bevindingen visitatieteam

De leerkrachten kunnen tijdens de studiedagen en diverse vergaderingen van en met elkaar leren en elkaars talenten benutten. Ze maken soms gebruik van elkaars talenten.

Steeds meer voelen de leerkrachten zich veilig om feedback te ontvangen en te geven. Dit is nog wel een ontwikkelpunt. D.m.v. het afleggen van collegiale consultaties bij elkaar valt er nog veel winst te behalen.

Indicatoren op schoolniveau

3.7	De school is een leefgemeenschap waarbinnen leerlingen, leraren en overige medewerkers op een zichtbare wijze samen leven en werken.
3.8	De school is een leerplek waar leerlingen en leraren al samenwerkend van en met elkaar leren.
3.9	De school is een veilige oefenplek voor democratisering en socialisering.

evaluatie school

Uit het medewerkertevredenheidsonderzoek dat in 2013 is afgenomen kwam naar voren dat het team had aangegeven de werkdruk als hoog te ervaren. Uit gesprekken met het team bleek toen dat veel collega's nog niet altijd met elkaar samenwerkten bij het vormgeven van de roosters en de plannings. De noodzaak bleek er echter wel te zijn. In bijna alle parallelgroepen geven de leerkrachten nu samen invulling aan de roosters, de invulling van de planborden en de samenstelling van de weekplanningen.

Zij leren daarbij van elkaar en geven ruimte aan elkaars ideeën en het scheelt hen tijd. Daarnaast ontwerpen de leerkrachten binnen een bouw of met de parallelgroepen projectlessen. De werkgroepen binnen de school bestaan uit leerkrachten uit de diverse bouwen. Zo ontstaat meer inzicht in de specifieke aandachtspunten in een specifieke bouw.

bevindingen visitatieteam

De visiteurs hebben een school gezien, waarbij het duidelijk is dat er een goede sfeer heerst binnen het team. De randvoorwaarden om samen te werken is voor de leerkrachten aanwezig. De directie stimuleert de leerkrachten om met elkaar samen te werken en elkaars talent te benutten.

4. Reflectie

Indicatoren op leerlingniveau

4.1	De leerling maakt een planning voor zijn taakwerk.
4.2	De leerling stuurt zijn planning bij door de voortgang te overzien.
4.3	De leerling beziet het behaalde eindresultaat kritisch en neemt leerpunten mee naar een volgende planning van zijn taak.
4.4	De leerling reflecteert op zijn eigen gedrag en dat van zijn medeleerlingen.

evaluatie school

Aan het begin van een week plannen de leerlingen hun taken en geven zij op de weekplanning aan, aan welk doel zij die week gaan werken. Twee jaar terug bleek dat leerlingen het lastig vonden om een doel concreet te beschrijven. Om hen daarin te helpen heeft de daltonwerkgroep voor de groepen 4 tot en met 8 ik-doelen opgesteld voor samenwerken en zelfstandigheid. De leerlingen kunnen hier een doel uit kiezen waaraan zij willen werken. Leerlingen die al meer bedreven zijn in het opstellen van doelen, kunnen zelf een doel formuleren. De leerkrachten reflecteren gedurende de week met de leerlingen op de doelen en of de leerlingen goed op weg zijn om hun geplande taken af te krijgen. Aan het einde van de week reflecteren de leerlingen op het gestelde doel, op het gemaakte werk en op de samenwerking. Leerpunten hieruit kunnen zij meenemen naar de planning voor de volgende week. In het schooljaar 2013-2014 zijn we gestart met het houden van reflectiegesprekken. Dit heeft geresulteerd in een gesprekkencyclus voor de leerlingen. Elk jaar evalueren we de gesprekkencyclus met het team en bepalen we waar bijstelling mogelijk is. Naast het opstarten van de gesprekkencyclus met de kinderen zijn we in het schooljaar 2014-2015 gaan werken met leerlingportfolio's. Alle leerlingen reflecteren op dalton en op gemaakt werk. Daarnaast worden de verslagen van de reflectiegesprekken van de leerlingen van de groepen 6 tot en met 8 in het portfolio bewaard. De werking van het portfolio zal aan het eind van dit schooljaar worden geëvalueerd en worden bijgesteld. Het reflectieformulier dat we bij de kleuters gebruiken, blijkt te moeilijk voor de kleuters. De daltonwerkgroep heeft de onderbouw gevraagd om aan te geven op welke manier we de reflectie op de daltonvaardigheden beter kunnen doen. In de tweede helft van dit schooljaar past de daltonwerkgroep samen met de leerkrachten van de onderbouw het reflectieformulier voor de kleuters aan.

bevindingen visitatieteam

Leerlingen op Waterland plannen hun taak en geven inderdaad aan welk doel ze gaan werken. Vaak zijn dit de ik-doelen die in de groepen hangen. Op het einde van de week reflecteren ze op hun taak en doel en nemen leerpunten mee naar de volgende week. So far, so good. Deze reflectie mist echter de benodigde diepgang; de meeste leerlingen reflecteren op ik-doelen die niet voor hen van toepassing zijn. Dat is jammer. Er lijkt geen relatie tussen hun eigen reflectieformulieren in de portfolio's, de rapporten waarin de school hun daltonvaardigheden scoort en wat ze vervolgens op hun weektaak als doel/leerpunt schrijven. Dat is – naar de mening van het visitatieteam – een gemiste kans. In de onderbouw wordt gereflecteerd met spiegeltjes en smileys: erg leuk! Ook hier is het onduidelijk wat er met deze reflectie gebeurt.

Indicatoren op leraarniveau

4.5	De leraar zet verschillende reflectiemethoden in.
4.6	De leraar laat leerlingen reflecteren op de samenwerking.
4.7	De leraar laat leerlingen feedback geven op zijn eigen functioneren.
4.8	De leraar is in staat om kritisch naar zijn werk te kijken en gebruikt evaluatie, reflectie en feedback van anderen om zich verder te ontwikkelen.

evaluatie school

Bij de ontwikkeling van het planbord voor de kleuters hebben de leerkrachten met elkaar goed nagedacht over de manier waarop zij met kleuters wilden reflecteren. Uiteindelijk is er gekozen voor een spiegeltje. Door een spiegeltje bij een taak op het bord te hangen, geeft de leerkracht aan dat zij samen met de leerling de gemaakte taak en indien het een maatjestaak betreft, de samenwerking wil bespreken. In de andere groepen geeft de leerkracht reflectie vorm door middel van de weekplanning, reflectiegesprekken en terugblik op de lessen met de groep. De reflectie van de leerkrachten op hun eigen werk en handelen kan door inzet van collegiale visitatie op eigen initiatief van de leerkracht nog verbeterd worden.

bevindingen visitatieteam

De leerkrachten van Waterland zetten diverse reflectiemethodieken in. Ook wordt er gereflecteerd op de samenwerking, ook hier geldt; deze mist diepgang. "Hoe ging de samenwerking met je maatje?" "Goed" "Wat heb je geleerd van je maatje?" "Niets" zijn wij iets te vaak tegengekomen. In de onderbouw zijn we prachtige planborden tegengekomen die op basis van reflectie door de onderbouw zijn ontwikkeld. Mooi hoor!

Indicatoren op schoolniveau

4.9	De school stelt leraren en overige medewerkers in de gelegenheid van en met elkaar te leren.
4.10	De school hanteert een doorgaande lijn m.b.t. reflectie op leerlingniveau.

evaluatie school

De afgelopen jaren hebben de leerkracht elk jaar de gelegenheid gekregen om via collegiale consultatie kritisch naar zichzelf te laten kijken en te leren van de dingen die bij een ander in de klas te zien zijn. In eerste instantie had dit een verplicht karakter. Dat vonden wij niet goed in de daltonvisie passen. Wij hebben de verplichting losgelaten en hebben het team gefaciliteerd in momenten waarop zij bij collega's een kijkje konden nemen. Nog te weinig collega's maken daar gebruik van. Dit jaar zal nogmaals vooraf met het team het doel van collegiale visitatie besproken worden. Ook zullen de parels van elke leerkracht uitgewisseld worden zodat de leerkrachten een bewuste keuze voor een groep/leerkracht kunnen maken. Op studiedagen en ook tijdens team- en bouwvergaderingen worden dalton-ervaringen uitgewisseld en leren de leerkrachten van elkaar.

bevindingen visitatieteam

Het visitatieteam ziet in 1 dag nog aardig wat verschillen in het handelen van en hanteren van afspraken door de leerkrachten. Nu collegiale consultatie is gefaciliteerd door de directie, hopen we echt dat de leerkrachten van Waterland hiervan gebruik gaan maken om de doorgaande lijn en afspraken strakker neer te gaan zetten. Dit kan het onderwijs op Waterland alleen maar ten goede komen. De schooldirectie geeft aan er vertrouwen in te hebben dat collegiale consultatie vrijwillig op gang gaat komen. Mocht dit toch niet gebeuren, dan raden wij de directie aan deze collegiale consultaties te gaan verplichten. Jullie leerlingen verdienen dit. We zullen dit ook als tip meegeven in onze conclusies.

5. Effectiviteit/ doelmatigheid

Indicatoren op leerlingniveau

5.1	De leerling behaalt zijn leerdoelen die passen bij zijn persoonlijke ontwikkeling.
5.2	De leerling gaat op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn leertijd.
5.3	De leerling is actief bezig met de taak en maakt efficiënt gebruik van zijn keuzemogelijkheden.

evaluatie school

Tijdens instructies worden de doelen door de leerkracht benoemd maar wij misten voor de leerlingen het inzicht in de lesstof die zij na het afronden van een hoofdstuk of een blok moesten beheersen. De leerkrachten zijn met hulp van de dalton-werkgroep in 2013 gestart met het maken van doelenposters. Samen met de parallelcollega heeft elk leerjaar hun eigen posters vormgegeven. Sinds het schooljaar 2013-2014 hangen de doelenposters in alle groepen. De leerlingen kunnen op ieder moment van de dag zien wat er van hen verwacht wordt en kunnen hierdoor gericht werken aan de leerdoelen. Door de inzet van eigen werk op de weekplanning kan de leerling kiezen welk werk nodig is om het leerdoel te halen. De leerlingen weten welke middelen zij in kunnen zetten om effectief en doelmatig aan het werk te gaan. Zo zijn we de afgelopen jaren gaan werken met study buddy's al dan wel of niet in combinatie met koptelefoons. De leerlingen kunnen deze zelfstandig inzetten. Daarnaast kunnen de leerlingen gebruikmaken van timers. Hierdoor worden zij steeds meer bewust van de tijd die ze met een activiteit bezig zijn. Door de dagritmekaarten bij de kleuters en de dagroosters in de overige groepen zijn de kinderen zich bewust van de dagindeling en kunnen hierop hun planning indelen.

bevindingen visitatieteam

Leerlingen op Waterland lijken hun cognitieve leerdoelen te behalen. Ze hebben hiervoor een wijd scala van mogelijkheden tot hun beschikking: doelenposters, study buddy's, koptelefoons, ed. Ze lijken dan ook efficiënt met hun tijd om te gaan, al geven sommige leerlingen aan dat ze een actievere schooldag prefereren met minder zitten.

In gesprekken met de leerlingenraad kwam naar voren dat de leerlingen vragen om een taak op maat. Het lijkt ons dat Waterland hier klaar voor is...

Indicatoren op leraarniveau

5.4	De leraar behaalt zijn leerdoelen.
5.5	De leraar gaat op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn lestijd.
5.6	De leraar zorgt voor afwisseling van leeractiviteiten tijdens de les.
5.7	De leraar stemt de instructie en het leerstofaanbod af op de leerbehoeften en leermogelijkheden van zijn leerlingen.
5.8	De leraar daagt leerlingen uit het beste uit zichzelf te halen.
5.9	De leraar geeft leerlingen een uitdagende motiverende taak die past bij het niveau, de interesse en het (werk)tempo van de individuele leerling.
5.10	De leraar analyseert de leerproblemen van leerlingen die de leerdoelen niet halen.

evaluatie school

Door de ontwikkelingen die we met het team de afgelopen jaren hebben door-
gemaakt, zijn de leerkrachten in staat om effectief en doelmatig te zijn voor zowel
de leerlingen als zichzelf. Ontwikkelingen die hieraan bijgedragen hebben, zijn:

Eigen werk
Inzet van coöperatieve werkvormen
Keuzekast
Doelenposters en doelen stellen
Gesprekkencyclus
Reflectie op de weekplanning
Portfolio's
Groepsplannen

bevindingen visitatieteam

Visitatieteam sluit zich hierbij aan. Wel kan volgens hen efficiënter gewerkt worden
door afspraken te maken over het dubbel nakijken.

Indicatoren op schoolniveau

5.11	Het onderwijs is door een efficiënte inrichting van tijd, ruimte en middelen doelmatig en gericht op het behalen van de noodzakelijke opbrengsten.
5.12	De school hanteert een doorgaande lijn van de daltoncompetenties van leerlingen en personeel.
5.13	De school biedt leerlingen ondersteuning en/of passende zorg als zij de leerdoelen niet halen.

evaluatie school

Ondanks het feit dat er al door steeds meer parallelcollega's wordt samengewerkt bij
het maken van bijvoorbeeld roosters en weekplanningen, zou dit in sommige leer-
jaren ook toegepast kunnen worden bij het ontwerpen van lessen. Zeker nu we ons
gaan richten op het diepere leren en de inzet van 21^e eeuwse vaardigheden en het
projectmatig werken steeds uitgebreider wordt, kunnen leerkrachten winst behalen
om samen te werken aan lesontwerpen.

Door de invoering van situationeel leidinggeven heeft de directie meer zicht op de
daltoncompetenties van de leerkrachten gekregen.

Het bewaken van de doorgaande lijn in de groepen blijft de aandacht nodig hebben
van de daltoncoördinatoren en de directie. Hiertoe worden alle groepen minimaal
drie keer per jaar bezocht door de directie en/of daltoncoördinatoren. De bevindingen
worden vastgelegd in een kijkwijzer of bezoekverslag en daarna besproken in
een nagesprek met het teamlid. Waar nodig zet de daltonwerkgroep de bevindingen
om in acties.

bevindingen visitatieteam

Visitatieteam ziet een zeer ordentelijke, rustige en efficiënte inrichting van het onderwijs op Waterland. Leerlingen en leerkrachten weten precies wat er van hen verwacht wordt. Directie legt veel verantwoordelijkheid bij team. Daltoncoördinatoren sturen daltononderwijs goed en grondig aan. In gesprekken met ouders viel op dat zij vonden dat niet ieder kind geschikt was voor jullie school. Zo gaf een ouder aan een kind te hebben die "niet-dalton" is en het dan ook moeilijk had op jullie school. In het bieden van passende zorg/ondersteuning lijkt het handig om hier nog eens goed met jullie nieuwe IB'er naar te kijken.

6. Borging

Indicatoren op schoolniveau

6.1	De school werkt planmatig aan de daltonontwikkeling en beschrijft dit in een daltonbeleidsplan.
6.2	De school geeft aan hoe de daltonontwikkeling wordt aangestuurd, bv. door een daltoncoördinator.
6.3	De school draagt haar daltonidentiteit uit. (schoolgids, website, folders etc).
6.4	De school heeft daltonscholing in het scholingsplan opgenomen.
6.5	De school benut de daltonmogelijkheden van het gebouw.
6.6	De school enquêteert regelmatig de leraren, de ouders en de leerlingen over de daltonontwikkeling en de kwaliteit van het daltononderwijs.
6.7	De school is actief betrokken bij dalton-regioactiviteiten, waarbinnen zij vertegenwoordigd is.
6.8	De leerlingen worden betrokken bij de daltonontwikkeling van de school.
6.9	De ouders worden betrokken bij het ondersteunen van de daltonontwikkeling van de school.
6.10	Het schoolbestuur ondersteunt de school in haar daltonontwikkeling.

evaluatie school

Elk jaar stellen wij voor aanvang van het nieuwe schooljaar samen met de daltonwerkgroep daltondoelen vast. De doelen worden in de startvergadering met het team gedeeld. Na afronding van elk doel volgt een evaluatie in de daltonwerkgroep. Aan het eind van het jaar worden de jaardoelen geëvalueerd en stellen wij in samenspraak met de directie en de daltonwerkgroep doelen op voor het nieuwe schooljaar. In het schooljaar 2015-2016 was een van de doelen het herschrijven van het daltonhandboek en het dalton beleidsplan. Op de regiobijeenkomst van het NDV in november 2015 hebben wij te horen gekregen dat beide documenten vervangen dienden te worden door het daltonboek. Wij hebben ervoor gekozen om beide documenten direct te integreren in het daltonboek.

Onze ontwikkeling ligt op het gebied van het betrekken van ouders bij onze daltonontwikkeling. We hebben er al een start mee gemaakt door ze actiever te betrekken bij onze open dag. We bieden huidige en nieuwe ouders tijdens onze open dag gelegenheid om lessen bij te wonen. Ouders waren hier erg enthousiast over.

Daarnaast hebben we sinds een paar jaar een film van onze school waardoor we ouders inzicht geven in onze dalton werkwijze. Inmiddels is de film achterhaald en zijn we bezig met de ontwikkeling van een nieuwe film. We hebben inmiddels een aantal ouders die met ons meedenken op welke manier wij de school en dalton meer kunnen profileren.

bevindingen visitatieteam

School heeft daltononderwijs goed geborgd. Het is overduidelijk dat daltononderwijs centraal staat in de school. Visitatieteam raadt school aan een duidelijk dalton-scholingsplan voor de komende jaren te maken.

Overige opmerkingen school

(nog niet in zelfevaluatie opgenomen, maar wel relevant)

Uit de gesprekken met leerlingen

De leerlingen die het visitatieteam gesproken heeft inclusief de leerlingen van de leerlingenraad geven aan blij te zijn op deze school te zitten. Leerlingen die van andere scholen komen vinden de overgang in eerste instantie groot maar vinden de werkwijze nu veel fijner omdat ze zelfstandig aan het werk kunnen. De leerlingen geven aan dat ze wel wat meer eigen inbreng zouden willen hebben en wat meer variatie in hun taken. Dit komt met name van leerlingen die de taken goed aan kunnen of van leerlingen die wat meer afwisseling zouden willen in stil zitten en bewegen. De leerlingen kunnen goed aangeven wat een Daltonschoon anders maakt dan andere scholen.

Uit de gesprekken met leraren en ondersteunend personeel

Leerkrachten geven aan met veel plezier op Waterland te werken. Er heerst een ontspannen sfeer tussen het team. Wel is werkdruk hoog en redden de meeste leerkrachten het niet met hun 40 uur per week.

Uit de gesprekken met de schoolleiding

Het visitatieteam heeft een gesprek gehad met de directeur, de adjunct-directeur/ daltoncoördinator) en de andere daltoncoördinator.

Verslag van gesprek:

De school is goed voorbereid, heeft het visitatieteam kunnen constateren. Hoe worden de beloften ingelost? Dit is het 4e jaar dat er een trendanalyse gemaakt wordt. De leerkrachten hebben daarmee kennisgemaakt en stellen vragen daarover.

De leerkrachten zitten in gemengde groepjes (bouwoverstijgend) en presenteren hun resultaten aan elkaar. Er wordt besproken wat er al gedaan is etc. De leerkrachten geven feedback aan elkaar.

Er wordt afgemeten aan de resultaten. De schoolbevolking wordt in kaart gebracht en naar aanleiding daarvan wordt bekeken wat qua resultaten reëel is.

Het eigenaarschap van de kinderen zal resulteren in betere resultaten.

In groep 6-8 worden er reflectiegesprekken met kinderen gehouden; dit kan zijn op gedrag, concentratie of bijvoorbeeld resultaten van toetsen (Cito). Aan de hand daarvan wordt er een doel afgesproken met de kinderen.

Op vrijdag komt ieder kind even bij de leerkracht.

Hoe weten jullie of de daltonvaardigheden zijn afgelost?

Dit is lastig te meten. Wel is het mogelijk om de competenties te meten; enkele vaardigheden zijn in stappen opgesteld. Dit is bijvoorbeeld het geval bij 'samenwerking'. Met deze 'rubrics' kan ieder kind zien hoever het is qua ontwikkeling op dit gebied. Het portfolio wordt daar ook voor gebruikt.

Het visitatieteam heeft gemerkt dat het afleggen van collegiale consultaties nog een struggle is. Hoe zien jullie dit?

Binnen de kring van directeuren worden wel collegiale consultaties afgelegd.

Wat betreft het team heeft het te maken met 'processen van bewustwording'; delen met elkaar binnen teambijeenkomsten, leerkrachten reflecteren zelf wat ze nodig hebben. Het afleggen van collegiale consultaties gebeurt nog niet genoeg, sommigen doen het wel.

Het plan is om in de lerarenkamer een poster op te hangen waar de leerkrachten op kunnen aangeven waar ze goed in zijn.

De veiligheid is toegenomen binnen het team. Tijdens teamvergaderingen is er meer eigenaarschap van de leerkrachten.

Begeleiden jullie, als daltoncoördinatoren, leerkrachten die vastlopen?

Ja, we hebben bijeenkomsten met de bouwcoördinatoren, waarin uitleg gegeven wordt over bijvoorbeeld het werken met de instructietafel of het aftekenen.

De daltoncoördinatoren komen vaker in de klassen.

Opmerking vanuit het visitatieteam: De leerkrachten kijken nog veel na. Waarom?

De leerkrachten hebben moeite met het loslaten.

Samenvattend heeft het visitatieteam een positieve indruk gekregen van de schoolleiding; wat betreft dalton zijn jullie enthousiast, stimuleren en motiveren het team, scheppen ruimte voor leerkrachten en leerlingen om eigenaarschap te krijgen/ontwikkelen, denken vooruit, hebben helder waar jullie sterke en zwakke punten liggen en werken aan ontwikkelingen en vernieuwingen.

Uit de gesprekken met ouders

Het visitatieteam heeft een gesprek gehad met drie ouders. Eén van de ouders heeft bewust voor basisschool Waterland gekozen. Alle drie de ouders zijn erg tevreden en op onze vraag of er naar ouders wordt geluisterd krijgen we een volmondig ja! Vanuit de MR wordt er bijvoorbeeld een plan gemaakt n.a.v. de ouder tevredenheid enquête. De school probeert ouders op allerlei manieren betrokken te maken, bijvoorbeeld door gebruik te maken van hun talenten. Een aantal keren per jaar zijn er workshopmiddagen, waar ouders hun talent inzetten.

Op de vraag als je één ding mocht veranderen op Waterland werd geantwoord:

Eerder contact met ouders als er iets niet goed loopt.

Meer informatievoorziening over je kind.

Alle drie de ouders vinden de leerlingen ontzettend zelfstandig en één van de ouders ziet dat ook terug bij zijn kind op het voorgezet onderwijs.

Uit de gesprekken met het bestuur

naam bestuurslid: Theo Kosterink

De heer Kosterink geeft aan de school al enige tijd te volgen in zijn rol als bovenschools directeur. School is actief binnen de stichting om samen met de 6 andere vinex scholen te werken aan NPD. In de laatste jaren ziet hij dat er op Waterland meer dingen samen worden gedaan, dat de leerkrachten meer een team zijn geworden en dat de processen meer doorleefd zijn. Hij heeft vertrouwen dat dit ook zo blijft: alle nieuwe mensen die via de stichting binnenkomen zijn of dalton-minded of hebben een dalton certificaat.

beoordeling

nr	kernwaarden	ontwikkeling	
		O	V
0	Realisering aanbevelingen vorige visitatie *		X
1	Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen		X
2	Zelfstandigheid		X
3	Samenwerking		X
4	Reflectie		X
5	Effectiviteit- doelmatigheid		X
6	Borging		X

* niet van toepassing bij licentieverlening

Advies aan het bestuur van de NDV

	Advies	Criteria
	Licentie verlenen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde.
	Over twee jaar versnelde visitatie voor licentieverlening	Twee of meer onvoldoende kernwaarden
	Geen licentie verlenen	Na versnelde visitatie licentieverlening twee of meer onvoldoende kernwaarden
X	Licentie voor vijf jaar verlengen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie
	Over twee jaar versnelde visitatie (bij de vijfjaarlijkse visitatie)	Twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie
	Licentie intrekken	Na versnelde visitatie twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie

Aanbevelingen die met een plan van aanpak opgenomen worden in de schoolreactie

Aanbeveling	Omschrijving
Nr. 1	Aanbeveling 1a blijft staan: maak de stap van leerkracht naar leerling-gestuurd onderwijs waarin meer ruimte wordt geboden voor leerling-gestuurd eigen werk en talentontwikkeling.
Nr. 2	Bouw meer structuur en diepgang in de reflectie op jullie school om het eigenaarschap van de leerlingen op hun leerproces te vergroten.
Tip	Ga nog meer samenwerken met en leren elkaar om doorgaande lijn in school te versterken en jullie onderwijs te verbeteren.

slotopmerkingen

We danken de school voor de zeer welkome ontvangst en grondige voorbereiding. Wij hebben er al vertrouwen in dat jullie in staat zijn om het daltononderwijs op Waterland in de komende 5 jaar nog beter te maken. Alle ingrediënten zijn er! Wij hopen dat bovenstaande aanbevelingen en de tip hierbij helpen. Enjoy!

Ondertekening voorzitter visitatieteam

naam	handtekening	datum

Schoolreactie op de visitatie

Overige opmerkingen en ervaringen m.b.t. het verloop van de visitatie. hierbij valt te denken aan: opstelling visiteurs, dagrooster, gevoerde gesprekken, etc.
 N.B. Dit zijn opmerkingen van de school zelf. Deze opmerkingen kunnen dus afwijken van de “slotopmerkingen” genoemd in het visitatieverslag.

Wij kijken met een goed gevoel terug naar zowel de aanloop naar de visitatie toe en de visitatiedag zelf. Wij zijn trots op het feit dat het daltononderwijs zoals wij dat zien, ook op bijna alle punten door het visitatieteam gezien werd. Met de aanbevelingen en met het leggen van de verbinding van dalton en NPDL gaan wij de komende jaren aan de slag.

Plan van aanpak m.b.t. uitwerking aanbevelingen

aanbeveling 1. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	Aanbeveling 1a blijft staan: maak de stap van leerkracht naar leerlinggestuurd onderwijs waarin meer ruimte wordt geboden voor leerlinggestuurd eigen werk en talentontwikkeling.
actie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Talentontwikkeling verder stimuleren door de integratie van NPDL aan de daltonkernwaarden → Dalton 21^e eeuw. 2. De werkwijze eigen werk zal geëvalueerd worden tijdens een teamvergadering. Daarna maakt de daltonwerkgroep een plan van aanpak om eigen werk doelmatiger en effectiever in te zetten in de diverse groepen. 3. Eigen inbreng van de leerlingen vergroten/verantwoordelijkheid met betrekking tot het nakijken en aftekenen van het werk meer bij de leerlingen neerleggen
uitvoerenden tijdvak	<ol style="list-style-type: none"> 1. Werkgroep Dalton 21^e eeuw Schooljaar 2016-2017 2. Leerkrachten groep 3 t/m 8 en werkgroep dalton Oktober 2016: teamvergadering November 2016: maken plan van aanpak Januari 2017: uitvoeren plan van aanpak Voorjaar 2017: collegiale visitaties gericht op eigen werk 3. September 2016: met werkgroep dalton een plan uitzetten
scholing/ externe ondersteuning toelichting	<ol style="list-style-type: none"> 1. Studiedag september 2016

aanbeveling 2. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	Bouw meer structuur en diepgang in de reflectie op jullie school om het eigenaarschap van de leerlingen op hun leerproces te vergroten.
actie	<ol style="list-style-type: none"> 1. De kernwaarde reflectie wordt met het team verdiept en met elkaar gaan we bepalen aan welke eisen reflectie moet voldoen. 2. Koppeling leggen met het portfolio.
uitvoerenden	Werkgroep Dalton 21e eeuw
tijdvak	<ol style="list-style-type: none"> 1. Najaar 2016 2. Winter 2016-2017
scholing/ externe ondersteuning	Studiedag reflectie in het najaar 2016 met een gastspreker
toelichting	De gastspreker gaat in op het stellen van reflectieve vragen.

Tip (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	Ga nog meer samenwerken met en leren elkaar om doorgaande lijn in school te versterken en jullie onderwijs te verbeteren.
actie	In juni 2016 gaan alle leerkrachten gebruik maken van de mogelijkheid van collegiale visitatie. Vanaf het schooljaar 2016-2017 is afgesproken dat elke leerkracht minimaal twee keer per jaar collegiale visitatie inzet (in- of extern) en indien nodig hiervoor in overleg wordt gefaciliteerd.
uitvoerenden	team
tijdvak	2016- 2017 en de daarop volgende schooljaren
scholing/ externe ondersteuning	
toelichting	

**Ondertekening school en
visitatievoorzitter voor gezien**